

I Pla d'Igualtat entre dones i homes del municipi d'Artà 2019-2022

Fotografia Kasandra Jiménez

«El gènere importa a tot el món. I avui m'agradaria demanar que comencem a somiar un pla per un món diferent. Un món més just. Un món d'homes i dones més feliços i més honestos amb si mateixos'» Chimamanda Ngozi Adichie, 1977

«L'única revolució que té per objectiu la igualtat de drets i oportunitats efectives de tota la humanitat és la feminista, no podem permetre que es consideri una qüestió secundària²» Bel Ollid, 1977

¹ *Tothom hauria de ser feminista*. Chimamanda Ngozi Adichie. Fanbooks, Barcelona 2016. 4ª edició (pàg 30)

² *Feminisme de butxaca*. Kit de supervivència. Bel Ollid. Angle Editorial, Barcelona 2017 (pàg 116)

Índex

1. Presentació	4
2. D'on venim? (breus apunts històrics).....	6
3. El pla: un punt de partida per a l'acció.....	8
4. Metodologia	9
5. Anàlisi de la situació de les dones a Artà.....	11
5.1 Estructura de la població	12
6. Estructura del Pla: eixos, objectius i accions	15
EIX ESTRATÈGIC 1: CONSTRUCCIÓ D'UNA SOCIETAT MÉS IGUALITÀRIA	17
EIX 2: CULTURA I ESPORTS	23
EIX ESTRATÈGIC 3: VIOLÈNCIES MASCLISTES	28
EIX ESTRATÈGIC 4. TRANSVERSALITAT	31
EIX 5. ATENCIÓ PSICOSOCIAL	35
7. Implantació, seguiment i avaluació	37
8. Normativa aplicable	50

1. Presentació

El Pla d'Igualtat que tens entre les mans pretén ser un motor i una eina per fer d'Artà un poble igualitari i just, on totes les persones, amb independència de la identitat sexual i/o expressió de gènere, puguin conviure i desenvolupar plena i lliurement les seves capacitats i potencialitats com a éssers humans.

Cap persona hauria d'estar en desavantatge per mor de la seva identitat o pel fet de ser dona. La finalitat d'aquest Pla es evitar o minimitzar les diferències detectades prenent mesures decidides i valentes per a fer-ho, tot prenent la transversalitat i la participació com a elements inspiradors. Esperem que les accions que es proposen ens permetin avançar en aquests dos elements, tot aprenent durant els propers quatre anys de vigència del Pla. Pretenem fer un camí, teixir una xarxa que ens permeti treballar per una comunitat acollidora, d'ajuda i reconeixement mutu on viure sense estigmes i prejudicis i on les nostres nines i nins creixin sans i feliços sent com són i qui vulguin ser.

La voluntat unànime del Consistori d'Artà s'ha expressat de forma prou clara a la sessió del Ple de 25 de Gener de 2016 en l'adhesió al «**Pacte ciutadà per una Mallorca lliure de violències masclistes**» que promou la Direcció Insular d'Igualtat del Consell de Mallorca i que ens compromet als governs locals, dins les nostres competències, a l'elaboració d'un Pla d'igualtat de gènere.

L'elaboració d'aquest document ha estat possible gràcies al compromís d'un bon grapat de dones, i també d'hommes que, més enllà de la feina desinteressada que any rere any venen fent entorn a la programació d'activitats d'igualtat al nostre poble, s'han anat implicant en aquest projecte. Algunes d'aquestes persones pertanyen a institucions i entitats socials i d'altres han volgut participar de manera individual. A totes elles volem donar les gràcies.

2. D'on venim? (breus apunts històrics)

Les dones d'Artà fa anys, que s'organitzen. Durant els anys 90 l'*Associació de Dones d'Artà* va ser capdavantera en la defensa dels drets de les dones arribant a comptar amb els serveis d'advocat que atenia un pic per setmana. També se va fer molta feina en relació a la difícil connexió entre feminisme, salut sexual i sistema sanitari. Durant els anys de la Transició Democràtica sorgiren els Centres de Planificació Familiar quan l'atenció a la salut sexual i reproductiva encara no se contemplava com a prestació dintre de la Seguretat Social. Paral·lelament el 1995 sorgia *Dona i Salut*, amb seu a *Palma*, un grup de metgesses feministes que procuraven una atenció sanitària integral que contemplava l'ús d'anticonceptius i l'avortament en determinats casos. Tot un avanç si se té en compta el moment històric³.

Les artanenques han estat actives i presents al món associatiu i polític del municipi. Ara bé, a tall d'exemple de la desigual participació política de la dona i, prenent per mostra el període de la democràcia a Artà⁴, només hi ha hagut dues dones batllesses enfront dels sis batles homes. La diferència d'aquesta presència en la vida pública artanenca és

³ A tall d'exemple del que suposava per a les dones la impossibilitat o prohibició de planificar i decidir sobre aspectes fonamentals de la pròpia vida i el propi cos, assenyalem la data tardana en que es legalitzaren a l'estat espanyol la majoria de mètodes anticonceptius 1978, i el 1980 el Dispositiu Intrauterí (DIU). La píndola anticonceptiva havia estat ja introduïda al mercat europeu el 1961.

⁴ Prenguem-nos la llicència d'emarkar aquest període entre l'inici de la legislatura de Jaume Morey Esteva el 19 d'Abril de 1979 fins avui al 2017 sense atènyer-nos a les exigències del rigor històric científic que no precisa aquest document. No cal dir que dels 40 batles anteriors no n'hi va haver cap dona (1899-1979)

molt més significativa si analitzem la dedicació en anys d'ells i elles. Dels 38 anys de vida democràtica de la Sala, només 2'5 han estat encapçalats per batlessa⁵. D'un total de nou legislatures ni tan sols una de sencera.

Tampoc hi ha hagut mai Jutgessa de Pau però sí una Jutgessa suplent durant un període llarg de 13 anys⁶.

⁵ Margalida Tous Ferrer d'Independents d'Artà va ser batlessa durant el període del 14 de juny de 2003 al 1 de juliol del 2004 i na Maria Francisca Servera Pascual del Partit Socialista d'Artà, ho va ser des de dia 1 de desembre de 2005 a 16 de juny de 2007.

⁶ Margalida Terrassa Ginard, des de 1995 fins a 2008

3. El pla: un punt de partida per a l'acció

Aquest document es concep per una banda, com una eina de reflexió, planificació, seguiment i avaluació que ens permeti caminar cap a l'objectiu d'assolir la igualtat efectiva entre dones i homes i evitar qualsevol tipus de discriminació per raons de sexe o identitat sexual. És un punt de partida i ens ha d'ajudar també a identificar i corregir desviacions de l'objectiu perseguit. Fins aquí tot de manual.

Però segurament, hi ha un segon repte, implícit i necessari, que també se persegueix i que ha de ser la garantia que aquest esforç no esdevengui en un document escrit per no haver-ho de complir però fer que es fa alguna cosa. Parafrasejant a la feminista Bel Ollid, no volem contribuir a implementar «polítiques d'igualtat decoratives»⁷.

Així doncs, aquest pretén ser un Pla per a l'acció, que estableixi mesures de coordinació entre departaments i àrees municipals, amb altres administracions i agents socials de la salut, l'educació, la cooperació, la solidaritat i la ciutadania presents a Artà. Una excusa perfecta per obrir debats, per crear espais d'intercanvi d'experiències, per promoure i avaluar solucions innovadores davant problemes complexos. Un trampolí per establir ponts amb altres pobles, amb altres comunitats i indrets del món global que habitem.

⁷ Reflexió de Bel Ollid a *Feminisme de buxaca. Kit de Supervivència* quan afirma que moltes vegades les mesures que s'implementen en matèria d'igualtat són «decoratives», «optatives» i se consideren un «complement» als «problemes importants» i el que encara és pitjor, moltes vegades ni tan sols se té la voluntat de complir-les.

4. Metodologia

El Pla fonamenta les seves accions en les necessitats detectades al municipi. Aquesta detecció s'ha realitzat mitjançant una anàlisi quantitativa i qualitativa.

L'anàlisi quantitativa es fonamenta en dades de fonts estadístiques sobre demografia i treball, procedents de l'Íl·lbestat, la Tresoreria General de la Seguretat Social i l'Observatori del Treball d'Illes Balears. Continua la tasca realitzada per una agent d'igualtat que ha participat a l'Ajuntament gràcies a la convocatòria Joves Capacitats⁸.

L'anàlisi qualitatiu té més llarg recorregut, doncs és el resultat de reunions i dinàmiques de discussió i debat que ens han servit per definir les necessitats i les inquietuds del teixit social del municipi.

S'han treballat quatre sessions monogràfiques sobre salut, treball i ocupació, educació i cultura i violències masclistes. La feina de dinamització dels grups de treball i de redacció d'un primer esborrany del Pla ha estat realitzada per l'equip

⁸ **Joves capacitats** en el marc del Projecte SOIB JOVE per finançar projectes d'experiència professional per a l'ocupació dels joves amb estudis de grau superior a les Illes Balears cofinançada pel Fons Social Europeu, a través del programa operatiu d'ocupació juvenil per al període 2014-2020 i de la iniciativa d'ocupació juvenil.

municipal de Serveis Socials, especialment per part de l'agent d'igualtat contractada per aquesta tasca, per part de l'orientadora laboral i el dinamitzador socio-cultural.

La participació tècnica del personal tècnic s'ha materialitzat en una reunió on es va treballar en anàlisis de situació i propostes i en recollida d'informació mitjançant fitxes per al personal de les àrees que no varen poder participar de la reunió.

Diverses entitats socials representatives d'Artà han participat en diferents nivells i moments del procés, persones voluntàries i professionals de Càritas, Creu Roja, Artà Solidari, El Jardí de les Dones, així com el centre de salut representat per la seva Cap d'Infermeria, CEIP Na Caragol, els col·legis Sant Salvador i Sant Bonaventura i, l'IES Llorenç Garcies i Font.

Ens hem volgut entrevistar i conèixer el parer de tota una sèrie de persones que per diferents motius, pensàvem que podien aportar experiències, coneixement, història i relat al paper de la dona a Artà.

Hem comptat també amb l'acompanyament en tot el procés de la Direcció Insular d'Igualtat dependent del Consell de Mallorca i també amb l'assessorament puntual de l'IBDona.

5. Anàlisi de la situació de les dones a Artà

L'anàlisi d'algunes de les dades que hem treballat apunten que les dones d'Artà viuen més anys que els homes i això es reflecteix a l'índex de dependència de la gent gran; que les taxes d'activitat dels homes són superiors a les de les dones; que el treball a temps parcial té ulls de dona, segurament degut a una major càrrega de treball domèstic i als problemes de conciliació familiar i laboral i que l'atur és superior a la franja d'edat en què la dona es troba en edat fèrtil. També s'ha de tenir en compte que les taxes d'activitat són inferiors en la població jove i en la de majors de 55 anys.

També hem constatat que se produeixen situacions de violència masclista a Artà com a tot arreu de l'Estat espanyol, i que existeix una gran preocupació ciutadana en aquest aspecte i una ferma voluntat en treballar per a la seva eliminació.

Ara bé, els reptes són molts i durant la fase de redacció final del document ja hem identificat algunes qüestions no resoltes que futurs plans hauran de contemplar i, segurament superar. No hem aconseguit defugir del tot del binarisme de gènere ni tampoc d'una certa heteronormativitat que s'escola en el llenguatge

5.1 Estructura de la població

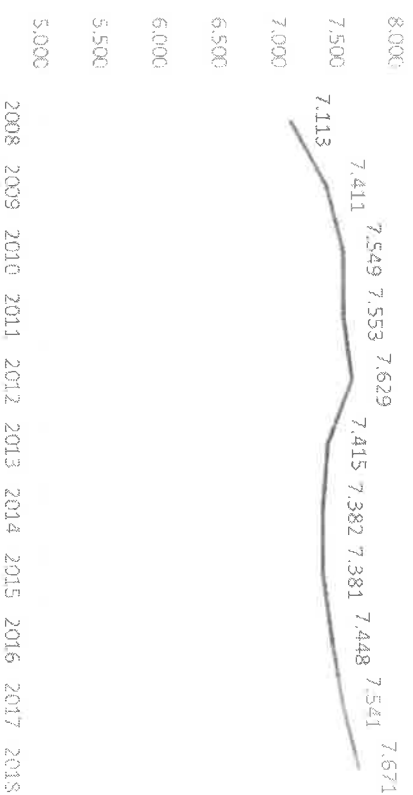
L'any 2018 hi ha 7.671 persones empadronades a Artà, el 49,9% de les quals (3.827), són dones. Durant els darrers 10 anys, la població de dones s'ha incrementat en un 9,8%, quan el creixement total tot just ha estat del 7,8%. En contra del que es pugui pensar, aquest major increment de dones no ha estat causat per la major esperança de vida de les dones, sinó per un sobtat creixement de les menors de 16 anys en un 22,7%.

Taula 1. Població segons sexe. Illes Balears i Artà. Anys 2007-2017

ILLES BALEARS						ARTÀ			
	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones			
2008	1.072.844	540.395	532.449	7.113	3.626	3.487			
2009	1.095.426	551.079	544.347	7.411	3.727	3.684			
2010	1.106.049	555.204	550.845	7.549	3.799	3.750			
2011	1.113.114	557.577	555.537	7.553	3.785	3.768			
2012	1.119.439	560.091	559.348	7.629	3.816	3.813			
2013	1.111.674	554.603	557.071	7.415	3.691	3.724			
2014	1.103.442	549.801	553.641	7.382	3.685	3.697			
2015	1.104.479	549.678	554.801	7.381	3.693	3.688			
2016	1.107.220	550.682	556.538	7.448	3.730	3.718			
2017	1.115.999	554.925	561.074	7.541	3.781	3.760			
2018	1.128.908	561.803	567.105	7.671	3.844	3.827			

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'IBESTAT

Gràfic 1. Evolució de la població. Arta 2008-2018

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'IBESTAT

L'estructura d'edat del municipi mostra desequilibri entre dones i homes en allò relatiu a la longevitat i l'envel·liment. Si hi ha 0,97 homes majors de 64 anys per cada menor de 16 anys, en el cas de les dones la proporció és de 1,26 dones majors de 64 anys per cada nina menor de 16.

L'índex de longevitat (relació entre majors de 84 anys sobre total de majors de 64 anys) mostra una dada en consonància: un 0,19 en el cas de les dones front a un 0,12 en el cas dels homes.

Les diferències també s'observen amb la proporció de persones potencialment actives (població de 16 a 64 anys sobre total de població): elles són el 63% front al 67% dels homes. La major proporció de menors de 16 anys i de majors de 64 té aquesta conseqüència.

En comparació amb Illes Balears, es tracta d'una població més envellida (un 19% de majors de 64 anys, front al 16% d'Illes Balears) i amb menor proporció de persones en edat de treballar, però amb una proporció similar de menors de 16 anys (16% a Illes Balears, 17% al municipi).

Taula 2. Indicadors d'estructura d'edat. Illes Balears i Artà

	Illes Balears		Artà	
	Ambdós sexes	Homes	Dones	Ambdós sexes
Proporció de persones potencialment actives				
<i>Població de 16 a 64 anys sobre total població</i>	0,68	0,69	0,67	0,65
Índex d'envelliment				
<i>Població major 64 anys / població menor 16 anys</i>	0,95	0,82	1,09	1,11
Proporció de joventut				
<i>Població estimada menor de 16 anys / total població</i>	0,16	0,17	0,16	0,17
Proporció de gent gran				
<i>Majors de 64 anys/ població total</i>	0,16	0,14	0,17	0,19
Índex de longevitat				
<i>Majors de 84 anys / majors de 64 anys</i>	0,14	0,10	0,17	0,16
Índex de dependència				
<i>Població 0-15 anys i 65 i més / població 16 a 64 anys</i>	0,47	0,44	0,49	0,35
Índex de reemplaçament				
<i>Població 60-64 anys sobre població 20-24 anys</i>	0,24	0,24	0,24	0,26

Font: elaboració pròpia a partir de dades de l'Institut Balear d'Estadística (IBESTAT)

6. Estructura del Pla: eixos, objectius i accions

El diagnòstic ha ajudat a definir els cinc eixos estratègics en els quals s'estructura el Pla:

- Eix 1. Construcció d'una societat més igualitària
- Eix 2. Cultura i esports
- Eix 3. Violències masclistes
- Eix 4. Transversalitat
- Eix 5. Atenció psicosocial

Per a cada un dels cinc eixos es fixen objectius principals i accions per assolir aquests objectius. S'indica també quins seran els organismes responsables de portar-los a terme, així com l'any o anys on s'espera que es realitzin.

Fotografia Kasandra

EIX ESTRATÈGIC 1: CONSTRUCCIÓ D'UNA SOCIETAT MÉS IGUALITÀRIA

Objectiu 1.1: Sensibilitzar a la ciutadania sobre temes clau en la igualtat: apoderament, coresponsabilitat, nous models de masculinitat, diversitat sexual i afectiva

Actuació		Organismes implicats	Planificació
1.1.1	Disseny i realització de tallers temàtics dirigits a la ciutadania en general	Regidoria Serveis Socials i Sanitat. Regidoria d'Educació. Regidoria de Cultura.	2019, 2020, 2021, 2022
1.1.2	Espai propi d'igualtat a la pàgina web de l'Ajuntament on es centralitzi la informació i les activitats relacionades amb la igualtat que es realitzen a l'Ajuntament	Servei d'informàtica Regidoria Serveis Socials i Sanitat. Regidoria d'Educació. Regidoria de Cultura	2019
1.1.3	Habilitació d'un correu específic per a que la ciutadania expressi la seva opinió, dubtes i suggeriments sobre temes d'igualtat	Comunicació	2019
1.1.4	Espai quinzenal de ràdio a Ràdio Artà	Emissora municipal Comunicació	2020
1.1.5	Creació d'una jornada per a la visibilització del treball no remunerat que realitzen les dones	Regidoria Serveis Socials i Sanitat. Regidoria d'Educació. Regidoria de Cultura.	2020

Objectiu 1.2: Educar en igualtat

Actuació	Organismes implicats	Planificació
1.2.1 Disseny i realització de tallers dirigits a infants a totes les etapes educatives	Regidoria Serveis Socials i Sanitat. Regidoria d'Educació. Regidoria de Cultura. Regidoria Serveis Socials i Sanitat.	2020, 2021 i 2022
1.2.2 Formació en coeducació a personal de les escoles municipals	Regidoria d'Educació. Regidoria de Cultura.	2019, 2020, 2021 i 2022
1.2.3 Tallers de coeducació a pares i mares d'infants de l'etapa educativa de 0-3 anys	Regidoria d'Educació. Regidoria de Cultura.	2019, 2020, 2021 i 2022
1.2.4 Habilitació de servei de guarderia durant les activitats de coeducació dirigides a pares i mares	Regidoria Serveis Socials i Sanitat. Regidoria de Cultura.	2019, 2020, 2021 i 2022

Objectiu 1.3: Impulsar mesures i accions que afavoreixin la conciliació de vida personal, laboral i familiar i la coresponsabilitat.

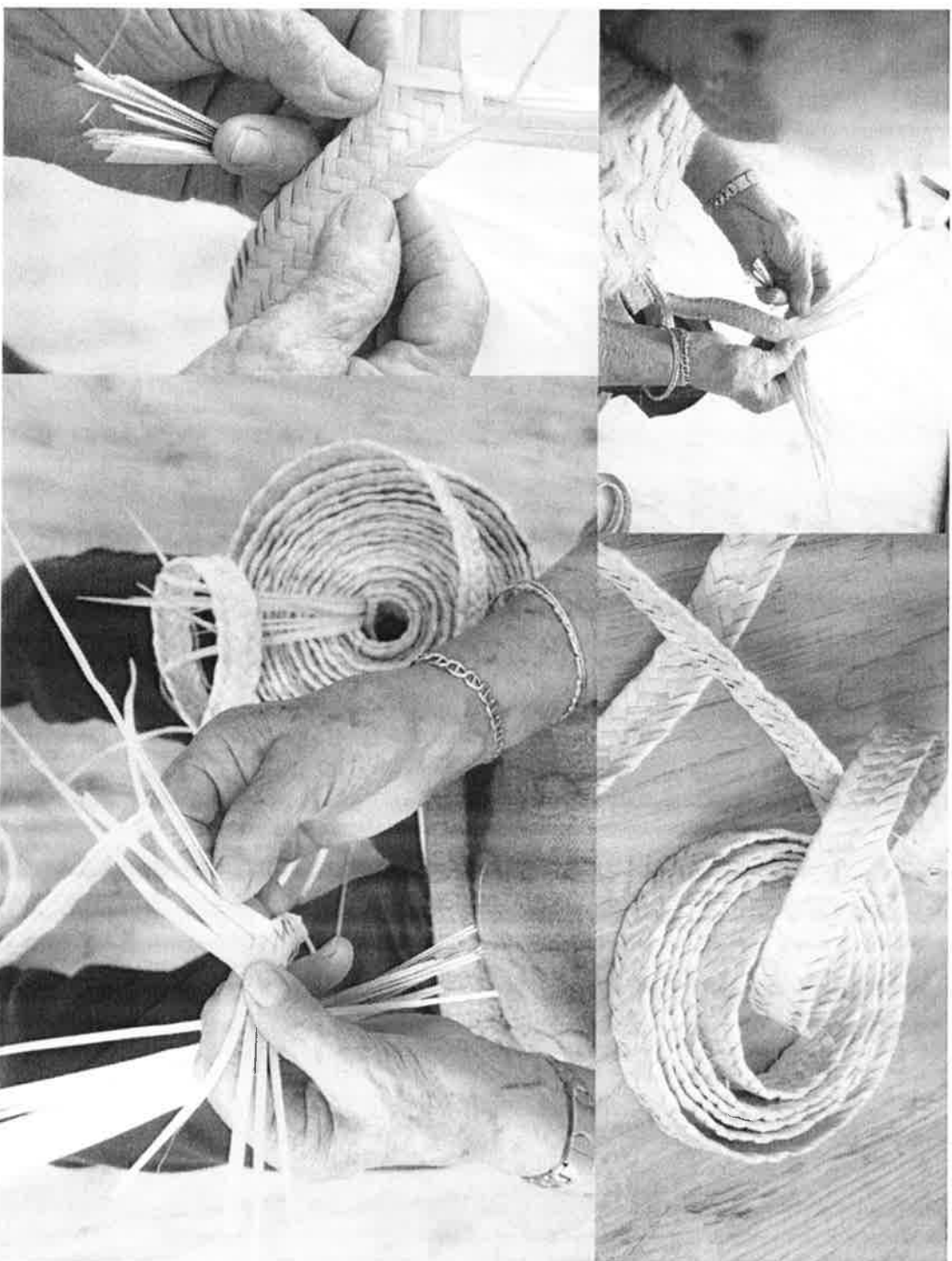
Actuació		Organismes implicats	Planificació
1.3.1	Establir criteris per la subvenció d'escoles d'estiu que afavoreixen la conciliació personal, laboral i familiar	Regidoria de Serveis Socials i Sanitat. Regidoria d'Educació. Regidoria de Joventut i Esport. Regidoria de Serveis Socials i Sanitat.	2019
1.3.2	Concessió de subvencions per a les escoles d'estiu	Regidoria d'Educació. Regidoria de Joventut i Esport. Regidoria d'Educació.	2019, 2020, 2021
1.3.3	Mantenir durant l'estiu el programa <i>Patis Oberts</i>	Regidoria de Joventut i Esport. Regidoria d'Educació.	2019, 2020, 2021
1.3.4	Disseny de mesures alternatives d'oci i esbarjo infantil i juvenil durant les temporades no lectives	Regidoria de Serveis Socials i Sanitat. Regidoria d'Educació. Regidoria de Joventut i Esport.	2019
1.3.5	Manteniment i promoció del servei de ludoteca per a tots aquells nins i nines amb necessitats de suport i guarda.	Regidoria de Serveis Socials i Sanitat. Regidoria d'Educació. Regidoria de Joventut i Esport.	2019, 2020, 2021
1.3.6	Estudi de descomptes municipals per a famílies nombroses i monoparentals	Regidoria de Serveis Socials i Sanitat.	2021
1.3.7	Coordinació dels horaris de les activitats esportives, culturals i d'oci per a fer possible la conciliació	Regidoria de Joventut i Esport. Regidoria de Serveis Socials i Sanitat. Regidoria de Cultura.	2020

Objectiu 1.4: Millorar l'ocupabilitat de les dones amb major dificultat d'accés laboral

Actuació		Organismes implicats	Planificació
1.4.1	Apropar a la ciutadania els serveis d'orientació laboral mitjançant campanya informativa (cartells i presència a fires i xarxes socials)	Regidoria de Serveis Socials i Sanitat. Regidoria de Turisme i Promoció econòmica.	2020, 2021
1.4.2	Mantenir actualitzades i desagregades per sexe la base de dades del serveis d'orientació laboral municipal.	Regidoria de Turisme i Promoció econòmica.	2020, 2021, 2022
1.4.3	Estudi de necessitats formatives específiques de les dones del municipi	Regidoria de Serveis Socials i Sanitat. Regidoria de Turisme i Promoció econòmica.	2020
1.4.4	Disseny d'accions formatives per a millorar les necessitats detectades	Regidoria de Serveis Socials i Sanitat. Regidoria de Turisme i Promoció econòmica.	2020
1.4.5	Avaluació de les accions formatives aplicades	Regidoria de Turisme i Promoció econòmica.	2021, 2022
1.4.6	Recollida de dades sobre persones que no poden accedir al servei de transport públic per tal d'aplicar mesures correctives, si escau.	Regidoria de Serveis Socials i Sanitat.	2019, 2020, 2021, 2022

Objectiu 1.5: Incentivar la participació de les dones emprenedores parant especial atenció a les seves necessitats

Actuació		Organismes implicats	Planificació
1.5.1	Realització de tallers d'ocupació amb perspectiva de gènere	Regidoria de Serveis Socials i Sanitat. Regidoria Turisme i Promoció econòmica	2019 i 2020
1.5.2	Assessorament específic per a la creació d'empreses d'autoocupació	Regidoria Turisme i Promoció econòmica	2020, 2021 i 2022
1.5.3	Bonus per a escoles per a mares emprenedores	Regidoria Turisme i Promoció econòmica Regidoria de Serveis Socials i Sanitat.	2020, 2021, 2022
1.5.4	Conveni de col·laboració amb la UCTAIB (Unió de Cooperatives de Treball Associat de les Illes Balears)	Regidoria Turisme i Promoció econòmica Regidoria de Serveis Socials i Sanitat.	2020, 2021 i 2022
1.5.5	Creació d'un premi anual per a empresària de l'any	Regidoria Turisme i Promoció econòmica	2020
1.5.6	Disseny d'un projecte d'economia social (microcrèdits) per a l'impuls de l'autoocupació	Regidoria Turisme i Promoció econòmica Regidoria de Serveis Socials i Sanitat.	2022

EIX 2: CULTURA I ESPORTS

Objectiu 2.1: Visibilitzar les contribucions de les dones a la vida social, cultural i artística del municipi.

Actuació	Organismes implicats	Planificació
2.1.1 Increment dels carrers i places amb nom de Dona, que es decidiran amb votació ciutadana	Regidoria de Cultura. Regidoria d'Educació.	2021
2.1.2 Programació d'obres de temàtica feminista al teatre	Regidoria de Cultura. Regidoria d'Educació.	2020
2.1.3 Programació de Cine-fòrum	Regidoria de Cultura. Regidoria d'Educació.	2020, 2021 i 2022
2.1.4 Programació de visites guiades al Jardí de les Dones	Regidoria de Cultura. Regidoria d'Educació.	2020, 2021 i 2022
2.1.5 Exposició Aurora Picornell	Regidoria de Cultura. Regidoria d'Educació.	2019, 2021 i 2022
2.1.6 Creació d'un fulletó que reculli informació sobre dones rellevants a la història del municipi	Regidoria de Cultura. Regidoria d'Educació.	2021

Objectiu 2.2: Fomentar la participació femenina en el món artístic i cultural

Actuació		Organismes implicats	Planificació
2.2.1	Concurs fotogràfic amb temàtica anual	Regidoria de Cultura. Regidoria d'Educació.	2020, 2021 i 2022
2.2.2	Ajudes per a l'habilitació d'espai de ludoteca a actes culturals	Regidoria de Cultura. Regidoria d'Educació.	2021 i 2022
2.2.3	Selecció i interpretació pública de peces de música creades per dones que reivindiquin el seu paper en el món cultural amb motiu del 8-M	Escola de Música	2020 , 2021 i 2022

Objectiu 2.3: Fomentar la lectura amb perspectiva de gènere

Actuació		Organismes implicats	Planificació
2.3.1	Creació i exposició d'un racó de literatura feminista a la biblioteca municipal	Regidoria de Cultura. Regidoria d'Educació.	2021 i 2022
2.3.2	Habilitació d'un espai a la biblioteca per tal que les famílies puguin recomanar contes i llibres que projecten una imatge igualitària de nins i nines	Regidoria de Cultura. Regidoria d'Educació.	2020
2.3.3	Contacontes que qüestionen els rols sexuals per nins i nines	Regidoria Serveis Socials i Sanitat. Regidoria d'Educació. Regidoria de Cultura.	2019, 2020 i 2021, 2022
2.3.4	Manteniment de l'Espai Nadó a la biblioteca municipal	Regidoria d'Educació.	2019, 2020 i 2021, 2022

Objectiu 2.4: Promoure l'esport femení com a element de salut i d'integració social

Actuació		Organismes implicats	Planificació
2.4.1	Prospecció de les necessitats reals dels clubs en matèria d'igualtat	Regidoria de Joventut i Esport. Regidoria Serveis Socials i Sanitat.	2020
2.4.2	Creació de mesures correctives en cas necessari	Regidoria de Joventut i Esport. Regidoria Serveis Socials i Sanitat.	2020 i 201
2.4.3	Creació d'un grup específic d'esport per a dones de 65 anys i més	Regidoria de Joventut i Esport. Regidoria Serveis Socials i Sanitat.	2020

EIX ESTRATÈGIC 3: VIOLÈNCIES MASCLISTES

Objectiu 3.1: Millorar la sensibilització i la coresponsabilitat social en la prevenció de la violència de gènere.

Actuació		Organismes implicats	Planificació
3.1.1	Agenda d'activitats de sensibilització el 25 de Novembre, Dia Internacional de l'Eliminació de la Violència contra la Dona	Regidoria Serveis Socials i Sanitat Polícia Local (Batllia). Regidoria d'Educació. Regidoria de Joventut i Esports. Regidoria d'Educació. Regidoria Serveis Socials i Sanitat	2020
3.1.2	Creació d'un concurs de cartells per a la commemoració del 25-M	Regidoria Serveis Socials i Sanitat	2020
3.1.3	Accions formatives i de sensibilització a les escoles.	Regidoria d'Educació. Regidoria Serveis Socials i Sanitat	2020 i 2021
3.1.4	Elaborar programa d'actuació per a la detecció de violències en casos específics de menors i adolescents	Regidoria Serveis Socials i Sanitat. Regidoria d'Educació. Regidoria de Cultura.	2021

Objectiu 3.2: Millorar l'atenció a víctimes de violència masclista i assegurar una atenció coordinada

Actuació		Organismes implicats	Planificació
3.2.1	Coordinació i dinamització de la Mesa Local de Prevenció de la Violència Masclista	Regidoria Serveis Socials i Sanitat. Polícia Local (Batlia). Regidoria d'Educació.	2020
3.2.2	Redacció i signatura dels estatuts de funcionament de la Mesa Local de Prevenció de la Violència Masclista	Regidoria Serveis Socials i Sanitat. Polícia Local (Batlia). Regidoria d'Educació.	2020
3.2.3	Creació i l'impuls d'un protocol interdisciplinari d'atenció a les víctimes que tenguin en compte tots els agents que intervenen en l'atenció	Regidoria Serveis Socials i Sanitat. Polícia Local (Batlia). Guàrdia Civil Regidoria Serveis Socials i Sanitat.	2021
3.2.4	Formació al personal tècnic municipal en violència masclista, per a facilitar la detecció temprana	Polícia Local (Batlia). Regidoria d'Educació.	2020, 2021
3.2.5	Gratuitat de les escoles municipals a víctimes de violència de gènere residents o treballadores al municipi	Regidoria Serveis Socials i Sanitat. Regidoria d'Educació.	2021

Objectiu 3.3: Millorar la informació a les víctimes

Actuació		Organismes implicats	Planificació
3.3.1	Creació d'un directori de recursos	Regidoria Serveis Socials i Sanitat. Policia Local	2020
3.3.2	Difusió en línia i en paper del directori de recursos, parant atenció als centres d'atenció municipal i centres d'oci	Regidoria Serveis Socials i Sanitat. Policia Local Comunicació	2020 i 2021
3.3.3	Visibilització a la pàgina web municipal del telèfon d'atenció en emergències per violència de gènere	Comunicació	2019

Objectiu 3.4: Sensibilitzar sobre l'existència d'altres violències masclistes

Actuació		Organismes implicats	Planificació
3.4.1	Col·laboració en les campanyes del Consell de Mallorca per a sensibilitzar, prevenir i protegir de l'assajament sexual a l'espai d'oci	Regidoria de Serveis Socials i Sanitat. Regidoria de Joventut i Esport. Regidoria d'Educació. Regidoria de Cultura. Regidoria de Serveis Socials i Sanitat.	2020, 2021 i 2021
3.4.2	Tallers d'educació en diversitat i salut afectivo-sexual i reproductiva en els centres educatius de secundària i Centre Jove	Regidoria de Joventut i Esport. Regidoria d'Educació. Regidoria de Cultura.	2019, 2020, 2021 i 2022

EIX ESTRATÈGIC 4. TRANSVERSALITAT

Objectiu 4.1: Foment de la transversalitat en les polítiques ciutadanes d'igualtat

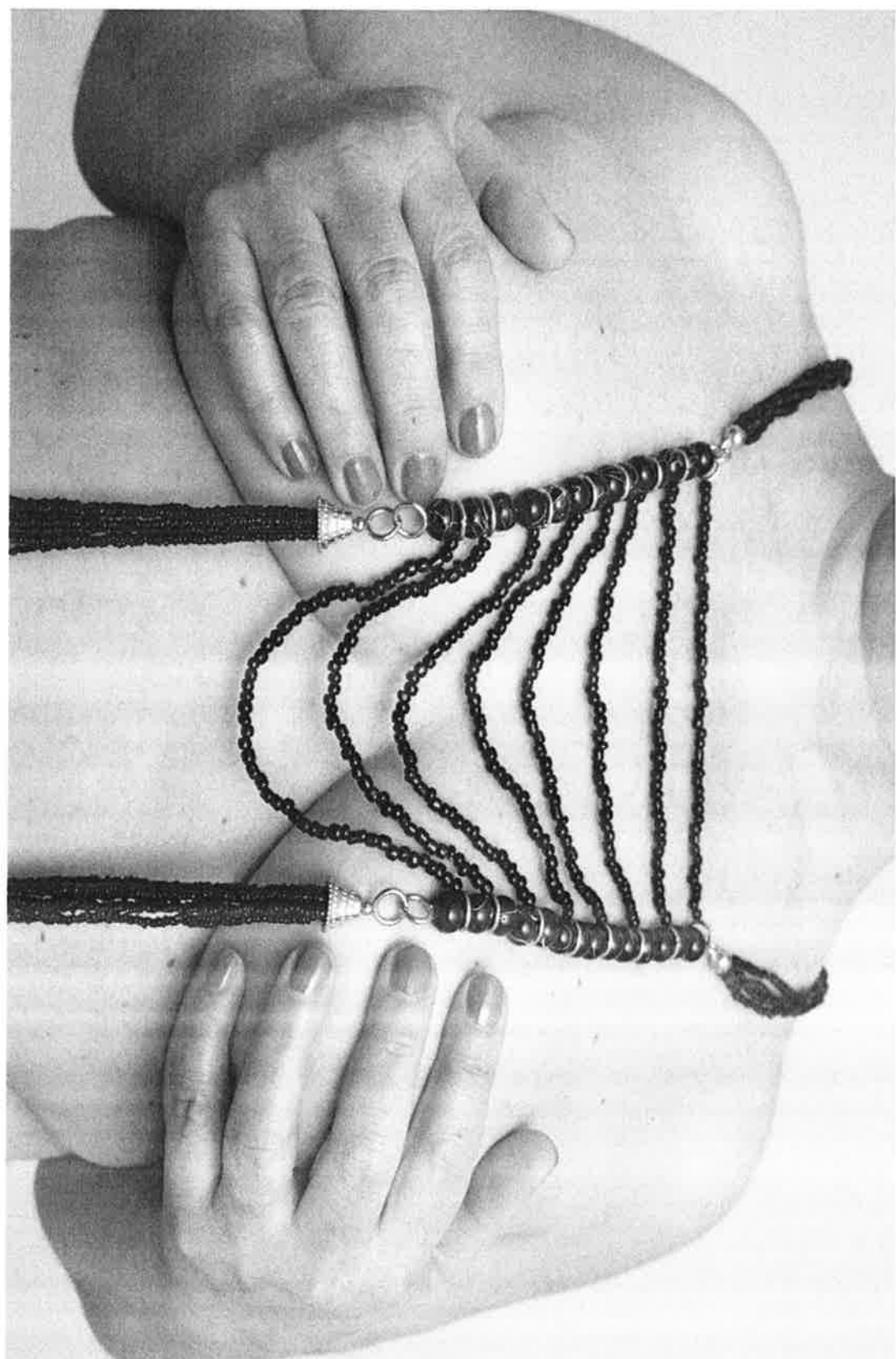
Actuació		Organismes implicats	Planificació
4.1.1	Creació i dinamització d'una Comissió Interdepartamental d'Iguatlat	Totes les àrees municipals	2019
4.1.2	Redacció del Reglament de funcionament de la Comissió Interdepartamental d'Iguatlat	Totes les àrees municipals	2019
4.1.3	Seguiment del Pla d'Iguatlat per part de la Comissió Interdepartamental d'Iguatlat	Totes les àrees municipals	2020, 2021, 2022
4.1.4	Recollida de dades desagregades per sexe de tots els serveis municipals	Totes les àrees municipals	2019, 2020, 2021 i 2022
4.1.5	Jornada informativa i formativa al personal polític i tècnic que assegurï la correcta posada en marxa del Pla	Totes les àrees municipals	2019
4.1.6	Creació d'un pla d'iguatlat intern per al personal de l'Ajuntament	Totes les àrees municipals	2021
4.1.7	Anàlisi dels pressupostos per a la inclusió de la perspectiva de gènere	Totes les àrees municipals	2021

Objectiu 4.2: Projectar una imatge igualitària de dones i homes des de totes les àrees de l'Ajuntament

Actuació		Organismes implicats	Planificació
4.2.1	Curs de llenguatge no sexista impartit pel Servei d'Assessorament Lingüístic (SAL)	<i>Serveis Educatius, Participació i Comunicació</i>	2020
4.2.2	Jornada de treball per a projectar una igualtaria, equilibrada i diversa de dones i homes a totes les accions de comunicació	SAL <i>Serveis Educatius, Participació i Comunicació</i>	2020, 2021 i 2022
4.2.3	Creació d'un espai a la web de l'Ajuntament amb recursos web per a l'ús d'un llenguatge no sexista, i informar-ne de la seva existència al personal municipal	<i>Serveis Educatius, Participació i Comunicació</i>	2019
4.2.4	Formació sobre la perspectiva de gènere al personal municipal per garantir l'adquisició de les pautes necessàries per actuar a favor de la igualtat a l'àmbit laboral i als serveis municipals	<i>Serveis Educatius, Participació i Comunicació</i>	2020, 2021 i 2022

Objectiu 4.3: Foment de la participació ciutadana en matèria d'igualtat i difusió del Pla

Actuació		Organismes implicats	Planificació
4.3.1	Creació i dinamització d'una Comissió Ciutadana d'Iguatlat	Totes les àrees municipals	2020
4.3.2	Difusió del Pla d'Iguatlat en una reunió amb entitats i ciutadania	Regidoria de Serveis Socials i Sanitat.	2019
4.3.3	Inclusió del Pla a la pàgina web de l'Ajuntament	Comunicació	2019
4.3.4	Cessió d'espais de reunió per a entitats que treballen en pro de la igualtat i/o que incloguin a les seves propostes activitats relacionades (Espai municipal de dones)	Regidoria de Cultura.	2019, 2020, 2021 i 2022

EIX 5. ATENCIÓ PSICOSOCIAL

Objectiu 5.1: Incloure la perspectiva de gènere en la promoció de la salut

Actuació		Organismes implicats	Planificació
5.1.1	Coordinació amb el centre de salut per a informar sobre salut reproductiva i sexual i l'autocura (alimentació, reducció de conductes de risc, esport com a salut...)	Regidoria Serveis Socials i Sanitat.	2020 i 2021
5.1.2	Reserva de dues hores setmanals al Centre Jove per a un servei de suport i formació per a joves, famílies i personal docent en matèria de salut i igualtat	Regidoria Serveis Socials i Sanitat.	2020, 2021 i 2021
5.1.3	Adquirir i posar al servei dels centres educatius una sèrie d'eines didàctiques per poder desenvolupar dins l'aula una educació inclusiva al llarg de tot el curs escolar.	Regidoria Serveis Socials i Sanitat. Regidoria d'Educació.	2020 i 2021

Objectiu 5.2: Increment de la presència de dones immigrades a la vida social del municipi

Actuació		Organismes implicats	Planificació
5.2.1	Creació d'un programa de treball comunitari amb dones immigrades	Regidoria Serveis Socials i Sanitat. Regidoria d'Educació. Regidoria de Cultura. Regidoria Serveis Socials i Sanitat.	2020
5.2.2	Reunió amb col·lectius informals de dones per a conèixer les seves necessitats específiques	Regidoria d'Educació. Regidoria de Cultura.	2020 i 2021

Objectiu 5.3: Introduir la perspectiva de gènere en el disseny i execució de programes i accions de prevenció i atenció de les conductes addictives en el marc del Pla Autonòmic sobre Drogues

Actuació		Organismes implicats	Planificació
5.3.1	Revisió de les accions del Pla Municipal de Drogues perquè a la seva aplicació municipal contempli la perspectiva de gènere	Regidoria de Serveis Socials i Sanitat. Regidoria de Joventut i Esports.	2020
5.3.2	Difusió de campanyes de sensibilització editades per les administracions supramunicipals competents en matèria de prevenció i atenció de conductes addictives (Consell i Govern)	Regidoria de Serveis Socials i Sanitat. Regidoria de Joventut i Esports.	2020, 2021 i 2022

7. Implantació, seguiment i avaluació

Aconseguir que el Pla aconseguixi les seves fites passa per definir una implantació inspirada en els dos principis vertebradors del Pla: transversalitat i participació. Només una acció coordinada i participada garanteix que garanteixi la posada en marxa de les accions així com també el seguiment i l'avaluació.

Si bé és lògic que l'Àrea xxx jugui un paper important en la posada en marxa del Pla, aconseguir que la perspectiva de gènere s'imposi en l'agenda política només és possible mitjançant la col·laboració coordinada de totes les àrees municipals. Si bé cadascuna de les actuacions previstes està encomanada a unes àrees municipals determinades, la coordinació del Pla ha de recaure en la Comissió Interdepartamental d'Igualtat, la creació de la qual està contemplada a la mesura 4.1.4 del Pla. El funcionament d'aquesta ha de ser acordat entre les parts mitjançant la redacció d'un reglament, també contemplat al Pla (mesura 4.1.2). Cal definir quina serà la seva composició, així com la periodicitat en què es reunirà. Entre les seves funcions s'estableix:

- Assegurar una correcta implantació i seguiment del Pla.
- Definir de forma anual el pressupost que s'hi destinarà a les accions.
- Avaluat les actuacions segons els indicadors.
- Proposar mesures correctores al Pla, en cas que es trobés necessari.

Així com la Comissió Interdepartamental serà l'encarregada de garantir la transversalitat de les actuacions municipals, la Comissió Ciutadana d'Igualtat tindrà com a finalitat facilitar la participació de la ciutadania en les actuacions

relacionades amb la igualtat. De manera anàloga, una de les seves primeres comeses serà redactar i aprovar un reglament que estableixi el funcionament (mesura 4.3.2 del Pla). En un principi, la seva principal funció seria la d'òrgan consultiu, si bé aquest caldria ser definit en funció de la seva composició i la voluntat de les persones i entitats participants. En tot cas, hi haurà de formar part una persona representant de l'Àrea de Serveis Socials i Sanitat.

El seguiment es realitzarà de forma anual. Mitjançant la col·laboració dels departaments implicats, s'avaluarà l'acompliment d'aquelles accions previstes. L'objectiu va més enllà de constatar la implantació del Pla, doncs també és una oportunitat d'assessorar als departaments sobre dificultats, de definir mesures correctores en cas necessari i de redefinició d'actuacions per tal d'aconseguir els objectius fixats.

Una vegada finalitzada la vigència del Pla, es procedirà a una avaluació final.

Per tal de mesurar l'avanç del pla, sense valorar si s'han realitzat de forma correcta ni el seu impacte, cada any es revisarà si les actuacions previstes s'han realitzat segons allò previst. Atorgant una puntuació de 0 (no s'ha iniciat l'actuació), 0,5 (s'ha realitzat parcialment) o 1 (s'ha realitzat pràcticament en la seva totalitat) es quantifica l'avanç del Pla i s'identifiquen aquells objectius i àrees on el calat ha estat menor. La suma total de les puntuacions dividida entre el nombre total d'actuacions avaluades, en tant per cent, serà el sistema utilitzat.

Els indicadors específics d'avaluació donaran una idea menys global però més específica de la implantació del Pla. Les àrees responsables de cadascuna de les actuacions seran les encarregades de recopilar i analitzar la informació requerida.

Els resultats de l'avaluació d'impacte ajudaran a definir el futur II Pla una vegada el segon hagi finalitzat la seva vigència. A continuació es detallen els indicadors per a cadascuna de les accions contemplades al Pla. Com no podia ser d'una altra manera, s'entén que tots els indicadors es recolliran desagregats per sexe.

Quadre 1. Indicadors d'avaluació de l'eix 1: Construcció d'una societat més igualitària

Objectiu 1.1: Sensibilitzar a la ciutadania sobre temes clau en la igualtat: apoderament, coresponsabilitat, nous models de masculinitat, diversitat sexual i afectiva

1.1.1	Disseny i realització de tallers temàtics dirigits a la ciutadania en general	Relació de tallers realitzats. Nombre de persones participants.
1.1.2	Espai propi d'igualtat a la pàgina web de l'Ajuntament on es centralitzi la informació i les activitats relacionades amb la igualtat que es realitzen a l'Ajuntament	Nombre d'elements incorporats, segons tipus. Nombre de visites.
1.1.3	Habilitació d'un correu específic per a que la ciutadania expressi la seva opinió, dubtes i suggeriments sobre temes d'igualtat	Nombre de consultes realitzades. % de consultes respostes.
1.1.4	Espai quinzenal de ràdio a Ràdio Artà	Nombre d'intervencions realitzades. Nombre de persones intervint, segons àrea.
1.1.5	Creació d'una jornada per a la visibilització del treball no remunerat que realitzen les dones	Relació d'activitats realitzades. Nombre de persones participants.
Objectiu 1.2. Educar en igualtat		
1.2.1	Disseny i realització de tallers dirigits a infants a totes les etapes educatives	Relació de tallers realitzats. Nombre d'aules participants. Nombre de participants. Avaluació del professorat.
1.2.2	Formació en coeducació a personal de les escoles municipals	Nombre de tallers realitzats. Nombre de persones participants. Avaluació de l'alumnat participant.
1.2.3	Tallers de coeducació a pares i mares d'infants de l'etapa educativa de 0-3 anys	Nombre de tallers realitzats. Nombre de persones participants. Avaluació de l'alumnat participant.
1.2.4	Habilitació de servei de guarderia durant les activitats de coeducació dirigides a pares i mares	Nombre de serveis realitzats. % d'activitats realitzades que han gaudit del servei de guarderia. Nombre d'infants que han gaudit del servei.

Objectiu 1.3: Impulsar mesures i accions que afavoreixin la conciliació de vida personal, laboral i familiar i la coresponsabilitat.

Aprovació dels criteris de subvenció.	
1.3.1 Establir criteris per la subvenció d'escoles d'estiu que afavoreixen la conciliació personal, laboral i familiar	Nombre de persones que han gaudit de les subvencions.
1.3.2 Concessió de subvencions per a les escoles d'estiu	Quantitat atorgada.
1.3.3 Mantenir durant l'estiu el programa <i>Patis Oberts</i>	Nombre de dies que s'ha gaudit del servei.
1.3.4 Disseny de mesures alternatives d'oci i esbarjo infantil i juvenil durant les temporades no lectives	Mitjana de participants per dia.
1.3.5 Manteniment i promoció del servei de ludoteca per a tots aquells nins i nines amb necessitats de suport i guarda.	Relació d'activitats realitzades.
1.3.6 Estudi de descomptes municipals per a famílies nombroses i monoparentals	Nombre de participants.
1.3.7 Coordinació dels horaris de les activitats esportives, culturals i d'oci per a fer possible la conciliació	Nombre de persones que han gaudit del servei.
Objectiu 1.4: Millorar l'ocupabilitat de les dones amb major dificultat d'accés laboral	Mitjana d'infants usuaris per dia.
1.4.1 Apropar a la ciutadania els serveis d'orientació laboral mitjançant campanya informativa (cartells i presència a fires i xarxes socials)	Relació de descomptes aprovats.
1.4.2 Mantenir actualitzades i desagregades per sexe la base de dades del servei d'orientació laboral municipal.	Nombre de persones que han gaudit d'ells.
1.4.3 Estudi de necessitats formatives específiques de les dones del municipi	Relació d'activitats amb horari coordinat.
1.4.4 Disseny d'accions formatives per a millorar les necessitats detectades	Avaluació per part de les persones usuàries.
1.4.5 Avaluació de les accions formatives aplicades	Relació d'activitats de difusió.
1.4.6 Recollida de dades sobre persones que no poden accedir al servei de transport públic per tal d'aplicar mesures correctives, si escau.	Nombre de persones ateses pels serveis.
Objectiu 1.5: Incentivar la participació de les dones emprenedores parant especial atenció a les seves necessitats	Inclusió de dades desagregades a les memòries dels serveis.
	Existència de l'estudi.
	Nombre de persones participants en l'estudi.
	Relació d'accions formatives dissenyades.
	Existència de l'avaluació.
	Nombre de persones que no han pogut accedir al servei de transport públic.

1.5.1	Realització de tallers d'ocupació amb perspectiva de gènere	Relació de tallers realitzats. Nombre de persones participants. Total i mitjana per taller.
1.5.2	Assessorament específic per a la creació d'empreses d'autoocupació	Nombre de persones assessorades.
1.5.3	Bonus per a escoles per a mares emprenedores	Nombre de bones lliurats.
1.5.4	Conveni de col·laboració amb la UCTAIB (Unió de Cooperatives de Treball Associat de les Illes Balears)	Signatura de conveni de col·laboració amb UCTAIB
1.5.5	Creació d'un premi anual per a empresària de l'any	Nombre de persones que han participat en el premi.
1.5.6	Disseny d'un projecte d'economia social (microcrèdits) per a l'impuls de l'autoocupació	Nombre de persones que han gaudit del projecte.

Quadre 2. Indicadors d'avaluació de l'eix 2: Cultura i esports

Objectiu 2.1: Visibilitzar les contribucions de les dones a la vida social, cultural i artística del municipi.	
2.1.1 Increment dels carrers i places amb nom de Dona, que es decidiran amb votació ciutadana	Nombre i relació de carrers i places que han canviat el seu nom. Nombre de persones participants.
2.1.2 Programació d'obres de temàtica feminista al teatre	Relació d'obres realitzades. Nombre de persones assistents.
2.1.3 Programació de Cine-fòrum	Relació de pel·lícules visualitzades. Nombre de persones assistents.
2.1.4 Programació de visites guiades al Jardí de les Dones	Nombre de visites realitzades. Nombre de visitants. Avaluació per part de les persones visitants.
2.1.5 Exposició Aurora Picornell	Nombre de persones que han visitat l'exposició.
2.1.6 Creació d'un fullotó que reculli informació sobre dones rellevants a la història del municipi	Existència del fullotó.
Objectiu 2.2: Fomentar la participació femenina en el món artístic i cultural	
2.2.1 Concurs fotogràfic amb temàtica anual	Nombre de persones participants. Avaluació de satisfacció amb la participació.
2.2.2 Ajudes per a l'habilitació d'espai de ludoteca a actes culturals	Nombre i quantia de les ajudes concedides.
2.2.3 Selecció i interpretació pública de peces de música creades per dones que reivindicuin el seu paper en el món cultural amb motiu del 8-M	Nombre de persones participants. Nombre de grups participants.
Objectiu 2.3: Fomentar la lectura amb perspectiva de gènere	
2.3.1 Creació i exposició d'un racó de literatura feminista a la biblioteca municipal	Nombre de llibres exposats. Nombre de sessions del llibres.
2.3.2 Habilitació d'un espai a la biblioteca per tal que les famílies puguin	Nombre de llibres i contes recomanats

	recomanar contes i llibres que projecten una imatge igualitària de nins i nines	
2.3.3	Contacontes que qüestionen els rols sexuals per nins i nines	Nombre d'activitats realitzades. Nombre de persones que han gaudit de les activitats.
Objectiu 2.4: Promoure l'esport femení com a element de salut i d'integració social		
2.4.1	Prospecció de les necessitats reals dels clubs en matèria d'igualtat	Nombre de clubs contactats. Existència d'un document on es recullen les necessitats dels clubs.
2.4.2	Creació de mesures correctives en cas necessari	Relació de mesures aplicades.
2.4.3	Creació d'un grup específic d'esport per a dones de 65 anys i més	Nombre de persones participants. Nombre d'activitats realitzades.

Quadre 3. Indicadors d'avaluació de l'eix 3: Violències masclistes

Objectiu 3.1: Millorar la sensibilització i la coresponsabilitat social en la prevenció de la violència de gènere.

3.1.1 Agenda d'activitats de sensibilització el 25 de Novembre, Dia Internacional de l'Eliminació de la Violència contra la Dona

Relació d'activitats realitzades.
Nombre de persones participants.

3.1.2 Creació d'un concurs de cartells per a la commemoració del 25-M

Nombre de persones participants.
Relació d'activitats de difusió realitzades.

3.1.3 Accions formatives i de sensibilització a les escoles.

Nombre d'accions realitzades.
Nombre de persones participants.
Avaluació per part de les persones participants.
Existència del programa.
Relació d'entitats participants.

3.1.4 Elaborar programa d'actuació per a la detecció de violències en casos específics de menors i adolescents

Objectiu 3.2: Millorar l'atenció a víctimes de violència masclista i assegurar una atenció coordinada

3.2.1 Coordinació i dinamització de la Mesa Local de Prevenció de la Violència Masclista

Relació de professionals / entitats que pertanyen a la Mesa.
Nombre de reunions realitzades.
Avaluació per part de les persones participants.

3.2.2 Redacció i signatura dels estatuts de funcionament de la Mesa Local de Prevenció de la Violència Masclista

Existència de la signatura dels estatuts de funcionament.

3.2.3 Creació i l'impuls d'un protocol interdisciplinari d'atenció a les víctimes que tenguin en compte tots els agents que intervenen en l'atenció

Existència del protocol.

3.2.4 Formació al personal tècnic municipal en violència masclista, per a facilitar la detecció temprana

Nombre de persones formades.
% de persones formades sobre total de personal municipal.
Avaluació per part de les persones participants.

3.2.5 Gratuïtat de les escoles municipals a víctimes de violència de gènere

Nombre de persones que han aprofitat la gratuïtat.

residents o treballadors al municipi		
Objectiu 3.3: Millorar la informació a les víctimes		
3.3.1	Creació d'un directori de recursos	Existència del directori.
3.3.2	Difusió en línia i en paper del directori de recursos, parant atenció als centres d'atenció municipal i centres d'oci	Relació de llocs on s'ha difós el directori.
3.3.3	Visibilització a la pàgina web municipal del telèfon d'atenció en emergències per violència de gènere	Nombre de visites a la web on apareix.
Objectiu 3.4: Sensibilitzar sobre l'existència d'altres violències masclistes		Relació d'activitats realitzades.
3.4.1	Col·laboració en les campanyes del Consell de Mallorca per a sensibilitzar, prevenir i protegir de l'assajament sexual a l'espai d'oci	Nombre de tallers realitzats.
3.4.2	Tallers d'educació en diversitat i salut afectivo-sexual i reproductiva en els centres educatius de secundària i Centre Jove	Nombre de persones participants.
		Avaluació de les persones ateses.

Quadre 4. Indicadors d'avaluació de l'eix 4: Transversalitat

Objectiu 4.1 : Foment de la transversalitat en les polítiques ciutadanes d'igualtat	
4.1.1	Creació i dinamització d'una Comissió Interdepartamental d'Igualtat
	Existència de la Comissió. Nombre de persones assistents. % d'àrees municipals participants sobre total d'existents. Nombre de reunions realitzades.
4.1.2	Redacció del Reglament de funcionament de la Comissió Interdepartamental d'Igualtat
	Signatura del Reglament.
4.1.3	Seguiment del Pla d'Igualtat per part de la Comissió Interdepartamental d'Igualtat
	% d'acompliment del Pla
4.1.4	Recollida de dades desagregades per sexe de tots els serveis municipals
	Relació de dades disponibles que desagreguen per sexe. Relació de bases de dades que no desagreguen per sexe.
4.1.5	Jornada informativa i formativa al personal polític i tècnic que asseguri la correcta posada en marxa del Pla
	Nombre de persones assistents, per àrea.
4.1.6	Creació d'un pla d'igualtat intern per al personal de l'Ajuntament
	Aprovació del pla d'igualtat intern
4.1.7	Anàlisi dels pressupostos per a la inclusió de la perspectiva de gènere
	Realització de l'anàlisi
Objectiu 4.2: Projectar una imatge igualitària de dones i homes des de totes les àrees de l'Ajuntament	
4.2.1	Curs de llenguatge no sexista impartit pel Servei d'Assessorament Lingüístic (SAL)
	Nombre de persones assistents.
4.2.2	Jornada de treball per a projectar una igualitària, equilibrada i diversa de dones i homes a totes les accions de comunicació
	Nombre de persones assistents. Avaluació per part de les persones assistents.
4.2.3	Creació d'un espai a la web de l'Ajuntament amb recursos web per a l'ús d'un llenguatge no sexista, i informar-ne de la seva existència al personal
	Relació de recursos disponibles. Relació d'activitats de difusió realitzades.

	municipal	Nombre de visites a la pàgina.
4.2.4	Formació sobre la perspectiva de gènere al personal municipal per garantir l'adquisició de les pautes necessàries per actuar a favor de la igualtat a l'àmbit laboral i als serveis municipals	Nombre de persones assistents segons àrea. Avaluació per part de les persones assistents.
Objectiu 4.3: Foment de la participació ciutadana en matèria d'igualtat i difusió del Pla		
4.3.1	Creació i dinamització d'una Comissió Ciutadana d'Igualtat	Existència de la Comissió. Nombre de persones assistents. % d'àrees municipals participants sobre total d'existents. Nombre de reunions realitzades.
4.3.2	Creació i aprovació d'un Reglament de funcionament de la Comissió Ciutadana d'Igualtat	Signatura del Reglament.
4.3.3	Difusió del Pla d'Igualtat en una reunió amb entitats i ciutadania	Nombre d'entitats presents. Nombre de persones assistents.
4.3.4	Inclusió del Pla a la pàgina web de l'Ajuntament	Nombre de visites rebudes a la pàgina.
4.3.5	Cessió d'espais de reunió per a entitats que treballen en pro de la igualtat i/o que incloguin a les seves propostes activitats relacionades (Espai municipal de dones)	Relació d'espais cedits. Nombre d'entitats que han gaudit d'espais.

Quadre 5. Indicadors d'avaluació de l'eix 4: Atenció psicosocial

Objectiu 5.1: Incloure la perspectiva de gènere en la promoció de la salut		
5.1.1	Coordinació amb el centre de salut per a informar sobre salut reproductiva i sexual i l'autocura (alimentació, reducció de conductes de risc, esport com a salut...)	Nombre de reunions realitzades. Relació d'activitats realitzades.
5.1.2	Reserva de dues hores setmanals al Centre Jove per a un servei de suport i formació per a joves, famílies i personal docent en matèria de salut i igualtat	Nombre de persones ateses.
5.1.3	Adquirir i posar al servei dels centres educatius una sèrie d'eines didàctiques per poder desenvolupar dins l'aula una educació inclusiva al llarg de tot el curs escolar.	Relació d'eines disponibles. Nombre d'eines cedides.
Objectiu 5.2: Increment de la presència de dones immigrades a la vida social del municipi		
5.2.1	Creació d'un programa de treball comunitari amb dones immigrades	Nombre de dones ateses pel programa
5.2.2	Reunió amb col·lectius informals de dones per a conèixer les seves necessitats específiques	Nombre de contactes realitzats
Objectiu 5.3: Introduir la perspectiva de gènere en el disseny i execució de programes i accions de prevenció i atenció de les conductes addictives en el marc del Pla Autonòmic sobre Drogues		
5.3.1	Revisió de les accions del Pla Municipal de Drogues perquè a la seva aplicació municipal contempli la perspectiva de gènere	Nombre d'accions revisades.
5.3.2	Difusió de campanyes de sensibilització editades per les administracions supramunicipals competents en matèria de prevenció i atenció de conductes addictives (Consell i Govern)	Relació de campanyes difoses al municipi.

8. Normativa aplicable

Les polítiques d'igualtat, com les estratègies per la seva implementació, han estat determinades per un important desplegament normatiu que ha tingut lloc en l'àmbit estatal, autonòmic i local, com a resultat, en gran part, dels instruments jurídics, polítics i tècnics impulsats des de Nacions Unides. Així doncs, avui disposem d'un marc legal en els diferents nivells institucionals que propugna el respecte al principi d'igualtat entre homes i dones i fonamenta la implementació de les polítiques d'igualtat en tots els àmbits socials.

1. Àmbit internacional

En l'àmbit internacional, el paper de les Nacions Unides ha estat fonamental en el desenvolupament de les polítiques de gènere.

Amb la Declaració Universal dels Drets Humans l'any 1948, s'adquireix una nova consciència en relació a la situació mundial de les dones i adopta el compromís de portar a terme conferències mundials periòdiques amb l'objectiu d'elaborar estratègies i plans d'acció. Aquestes conferències han contribuït a situar la igualtat de gènere en el centre de l'agenda política mundial.

L'any 1967, l'Assemblea General de les Nacions Unides va aprovar la Declaració sobre l'eliminació de la discriminació contra la dona on queda establert, en l'article 1, que la discriminació contra les dones constitueix una ofensa a la dignitat humana.

El 1975 es celebra a Mèxic la I Conferència Mundial de la Dona i quatre anys després, s'aprova la Convenció sobre l'eliminació de totes les Formes de Discriminació contra la Dona (CEDAW). Ratificada per Espanya l'any 1984, és considera la carta internacional dels drets humans de les dones, formada per 30 articles que recullen aquests drets en diversos àmbits socials i estableixen les mesures a adoptar pels governs. La II i la III Conferència Mundial de la Dona (Copenhaguen, 1980 i Nairobi, 1985) van permetre adoptar importants plans d'acció amb mesures en l'àmbit laboral i educatiu i promoure la creació d'ofícines de la dona de caràcter estatal.

Però sens dubte serà la IV Conferència de Beijing de 1995 la que marcarà un punt d'inflexió en el desenvolupament de les polítiques d'igualtat, amb l'aprovació per unanimitat de la Plataforma d'Acció i la incorporació del mainstreaming de gènere o transversalitat de gènere com a mecanisme d'actuació. S'obre per tant una etapa en la que es busca analitzar els fonaments, les causes i les estructures que es troben a la base de les desigualtats existents. Es tracta de realitzar accions encaminades a garantir la condició jurídica i social de les dones, de reorganitzar les institucions i d'adquirir compromisos polítics i econòmics que puguin transformar la societat en el seu conjunt.

2. Àmbit comunitari

A nivell europeu, les primeres directrius i disposicions jurídiques a favor de la igualtat de tracte entre les dones i els homes queden recollides al Tractat de Roma de 1975, que imposa la obligació als estats membres de garantir l'aplicació del principi d'igualtat salarial per un mateix treball o un treball d'igual valor. Des d'aleshores, la igualtat de gènere s'ha anat consolidant en el dret comunitari dins a convertir-se en un dels principis fonamentals.

Es constata amb l'aprovació del Tractat d'Amsterdam (1997), el qual articula la igualtat entre homes i dones, l'antidiscriminació i les mesures d'acció positiva. El text situa la igualtat de gènere com a principal objectiu de la Unió Europea i com a element estructural de la seva política social. El Tractat d'Amsterdam reforça l'idea d'incorporar la perspectiva de gènere a totes les polítiques públiques, és a dir, d'aplicar el *mainstreaming* o transversalitat de gènere. Aquest principi adquireix una rellevància definitiva amb el IV Programa d'Acció Comunitari (1996-2000) i amb l'aprovació l'any 2000 de la Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea i es consagra amb el Tractat de Lisboa del 2007.

En relació a la participació equilibrada de dones i homes en els processos de presa de decisions, el punt de partida fou la Declaració d'Atenes (1992), en la què, per primera vegada, es parla de la infrarepresentació de les dones en els càrrecs de decisió com a problema polític i de la “democràcia paritària”. El Consell recomana als estats membres adoptar una estratègia global per a promoure la participació equilibrada.

La legislació europea compta amb diverses directives principalment referides a l'àmbit del treball, igualtat salarial, permisos laborals i qüestions relatives a la seguretat social.

3. Àmbit estatal, autonòmic i local

El tractament legislatiu en relació a la igualtat arriba amb la Constitució Espanyola del 1978, on el seu article 14 proclama que tots els espanyols som iguals davant la llei sense que pugui prevaldre discriminació per raó de naixement, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social. A través de l'article 9.2, compromet als poders públics a que garanteixin la igualtat de tots els individus.

La Llei Orgànica 1/2004 de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, suposa una fita sense precedents en el nostre ordenament jurídic. Implica el reconeixement legal de la violència de gènere com un problema social de gran rellevància i fa palès el compromís dels poders públics a intervenir de forma coordinada per la salvaguarda dels drets de les dones víctimes de violència de gènere a rebre informació, assessorament i atenció integral adequada a la seva situació personal, inclouent-hi també l'atenció als i a les menors que es troben sota la pàtria potestat o la guarda custòdia de la dona agredida.

En relació al tractament dels diferents àmbits de discriminació i amb l'objectiu de construir una societat més justa i igualitària, s'aprova la Llei Orgànica 3/2007, per a la igualtat efectiva de dones i homes. Aquesta llei suposa un reconeixement explícit de les desigualtats existents a la nostra societat i, per tant, la necessitat d'implicar tots els

poders públics per combatre-les i promoure la igualtat real. La llei posa l'accent en la importància de les accions preventives i en la consideració de la dimensió transversal de la igualtat com a principi fonamental així com la necessitat d'adoptar accions positives per part dels poders públics a l'empareda de la llicitud constitucional.

En quant a la normativa autonòmica, l'Estatut d'Autonomia de 2007 en l'article 12 estableix que les institucions d'autogovern han de promoure – entre d'altres – el dret a la igualtat entre tota la ciutadania de la comunitat. L'article 17 fa referència a la no discriminació per raó de sexe i fa especial èmfasi a protegir el dret de participació igualitària en la vida laboral, familiar i política i garantir la conciliació familiar i laboral.

L'article 26 referit a l'accés igualitari a l'educació.

Destacar la creació al 2000 de l'Institut Balear de la Dona.

També cal destacar diverses lleis del Parlament de les Illes Balears que han suposat un avenç en polítiques d'igualtat:

1. La Llei 12/2006, de 20 de setembre, per a la dona en el que especifica que els poders públics de les Illes Balears han d'adoptar les mesures apropiades per a modificar els patrons socioculturals de conducta assignats en funció del sexe, amb la finalitat d'eliminar els prejudicis, els usos i els costums de qualsevol índole basats en la idea d'inferioritat o en funcions estereotipades de dones i homes contràries al principi d'igualtat.

2. La Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes que te la finalitat de fer efectiu el dret a la igualtat real i efectiva de les dones i els homes. Establir i regular els mecanismes i dispositius, mesures i recursos adreçats a promoure i garantir la igualtat d'oportunitats i la no-discriminació per raó de sexe, en qualsevol dels àmbits, etapes i circumstàncies de la vida.

A nivell local tot i que la Constitució espanyola marca el marc normatiu de desplegament, les competències de les administracions públiques locals s'estableixen en la Llei 7/1985 de Bases de Règim Local en els articles que delimiten la capacitat d'actuació dels ajuntaments:

Article 25: El municipi, per a gestió dels seus interessos en l'àmbit de les seves competències, pot promoure tota classe d'activitats i prestar tots els serveis públics que contribueixin a satisfer les necessitats i aspiracions de la comunitat veïnal.

Article 28: Els municipis poden dur a terme activitats complementàries de les pròpies d'altres administracions públiques i, en particular, les relatives a l'educació, la cultura, la promoció de la dona, l'habitatge, la sanitat i la protecció del medi ambient.

